

Dette hæfte kan frit distribueres elektronisk såvel som fysisk,
blot det sker i samlet og uredigeret form.

Investering

for

begyndere

...en simpel indføring i aktiehandel
(1. udgave, november 2007)

af

Peter Konner, Odense
www.pointfigure.dk

Skulle du have lyst til at donere et beløb for dette hæfte,
kan det gøres ved at benytte girokonto 60013314
(kodelinie: +01 < +60013314 <)

Du vil således være med til at sikre, at hæftet udbygges løbende.
På forhånd tak!

Investering for begyndere

Forord

Siden de glade investeringsdage i sidste halvdel af 1990'erne er der kommet mange nye investorer på markedet, der selv ønsker at pleje deres opsparing, og efter de store stigninger på aktiemarkedene fra 2003 er antallet bestemt ikke blevet mindre!

Da det samtidig er blevet væsentligt lettere - og billigere - at handle via internettet de seneste par år, er antallet af private investorer og spekulanter nærmest eksploderet, og det er min fornemmelse, at der kommer nye personer til dagligt.

Disse sider er ment som en introduktion til såvel aktie- som obligationsmarkedet, hvor de mest basale ting gennemgås. Der er masser af muligheder, men også en del faldgruber, som man som ny investor på markedet bør kende og have taget stilling til.

Det er mit håb, at jeg med denne lille beskrivelse kan sætte nye investorer godt i gang, både hvad angår økonomisk planlægning, men specielt at videregive et kendskab til den nye verden man bevæger sig ind i, når man vælger at forvalte sine egne penge.

Beskrivelserne er bevidst kortfattede. Skulle du senere ønske at gå i dybden med nogle af emnerne, findes der mange glimrende sider på internettet.

Hvis du har kommentarer til disse sider, hvis der er emner, som du mener jeg bør tage op, eller der er emner, du gerne vil have uddybet, så er jeg ikke længere væk end en email ;-)

Hæftet vil løbende blive opdateret og udvidet med nye beskrivelser og emner, og den nyeste udgave vil altid være at finde på min hjemmeside - www.pointfigure.dk

God læselyst!

Peter Konner, Odense (aktieanalytiker@gmail.com)
November 2007

Indhold

Aktier

- Hvad er en aktie?
- Børsnoterede aktier
- Forskellen mellem A- og B-aktier
- Udbytte
- Kursgevinst

Investeringsforeninger

- Hvad er en investeringsforening?
- Udbyttebetalende / akkumulerende

Obligationer

- Hvad er en obligation?
- Forskellige typer af obligationer
- Renter og kursgevinster

Mæglere

- Hvad er en mægler?
- Hvilken mægler skal jeg vælge?

Depot

- Hvordan får jeg et depot?
- Flytning af depot
- Pas på de skjulte omkostninger!

At handle aktier

- Forskellige handelstyper
- Børsernes åbningstider
- Forskellige strategier
- Hvad påvirker kursen på en aktie?
- Hvad betyder "dybden" i en aktie?
- Likvide og illikvide aktier
- Hvad er en handelspost?
- Dyre og billige aktier
- Valørdage

Sammensæt din portefølje

- Hvor lille beløb kan jeg starte med?

- Pensionsmidler eller frie midler?
- Analyser af aktier & obligationer
- Fundamental analyse
 - Nøgletal
 - DCF-model
- Teknisk analyse
 - Grafisk analyse
 - Matematiske modeller
- Konjunkturanalyse
- Økonomiske sammenhænge

Skat

- Beskatning af udbytter, renter og kursgevinster
- Fradrag for tab, kurtager m.m.
- PAL-skat på pensionsopsparinger

Aktier

Hvad er en aktie?

Hvis du ejer en aktie i f.eks. Novo Nordisk, så ejer du en del af virksomheden Novo Nordisk.

Novo Nordisk er i skrivende stund opdelt på ca. 270.000.000 styk aktier, så hvis du har én aktie, ejer du altså ca. 0,000000004% af virksomheden.

Hvis du ønsker at eje blot 1% af aktierne i Novo Nordisk betyder det, at du skal ud og købe ca. 2.700.000 styk aktier. En aktie koster i øjeblikket ca. kr. 625,- så du skal således betale kr. 1.687.500.000,- eller ca. 1,7 mia. kr. for at komme til at eje 1% af virksomheden Novo Nordisk!

En aktie giver dig møde- og stemmeret på den årlige generalforsamling.

Børsnoterede aktier

De aktier, som du kan købe og sælge, er noteret på en børs. I Danmark er den mest benyttede børs Københavns Fondsbørs, i det efterfølgende blot omtalt som Børsen. Ret beset er Børsen ikke andet end en markedsplads, hvor aktiekøbere og aktiesælgere mødes.

Al handel foregår elektronisk via et handelssystem, hvor køberne lægger deres bud ind, og sælgerne deres tilbud (udbud).

Handlen foregår som en auktion, hvor man byder en pris for et antal aktier.

Forskellen mellem A- og B-aktier

Nogle få selskaber på Børsen har flere aktieklasser, hvor A- og B-aktier er de mest udbredte. Normalt har B-aktier i et selskab begrænset eller ingen stemmeret, og A-aktier har normalt fuld stemmeret. I langt de fleste tilfælde betyder dette intet for den almindelige investor. Begge aktieklasser giver som regel ret til samme udbytte, dog ses det af og til, at B-aktier får et lidt højere udbytte som kompensation for begrænsningerne i stemmeretten.

Det er almindeligt, at såvel kursudviklingen som omsætningen i A-aktierne halter lidt efter B-aktierne, da B-aktierne vil være at foretrække for langt de fleste investorer.

Udbytte

På den årlige generalforsamling kan det vedtages at udlodde en del af årets overskud til aktionæerne. Dette kaldes udbytte.

For at få del i udbyttet skal man blot eje den pågældende aktie på selve dagen for generalforsamlingen - der er altså ingen krav om, at man skal have ejet aktien i et vist tidsrum, for at få del i udbyttet.

Når et selskab udbetaler udbytter, falder kursen på aktien som regel tilsvarende dagen efter generalforsamlingen. Man siger, at der er fragået udbytte i aktien.

Udbytter beskattes ifm. udbetalingen fra din bank eller mægler.

Kursgevinst

Når en aktie handles på Børsen, ændrer kursen sig løbende. Stiger kursen ift. dit køb, vil du tjene penge, når du sælger igen (=realiseret gevinst).

Hvis du beholder aktien, og forventer at den stiger yderligere, har du en *urealiseret* gevinst.

Falder aktien derimod, vil du have et *urealiseret* tab. Sælger du til en lavere kurs ift. dit køb får du et *realiseret* tab.

Kursgevinster beskattes via din selvangivelse. Du kan skattemæssigt trække handelsomkostninger og kurstab fra dine kursgevinster.

Investeringsforeninger

Hvad er en investeringsforening?

En investeringsforening er en gruppe af personer, der investerer i fællesskab. Dette betyder, at der kan investeres i flere forskellige aktier og/eller obligationer end hvis du bare handler alene, og at risikoen dermed mindskes.

Investeringsforeninger er godt at starte med, selvom mange af dem har ret høje omkostninger, der "spiser" af overskuddet. Bemærk også, at de forskellige investeringsforeninger markedsføres af bestemte pengeinstitutter, som der også skal betales provision til.

Jeg plejer dog at anbefale investeringsforeninger til nye investorer, idet man her kan spare op i ro og mag, og samtidig følge markedet relativt tæt. Når du så har opnået en vis formue, kan du flytte pengene over i aktier m.m.

Investeringsforeninger er gode, hvis man f.eks. vil investere bredt indenfor et bestemt geografisk område (Indien, Japan, Østeuropa m.m.), en bestemt sektor (HealthCare, bioteknologi, alternativ energi m.m.) eller højrentelande, korte obligationer osv.

Udbyttebetalende / akkumulerende

Overordnet set findes der 2 forskellige typer investeringsforeninger. Den ene type udbetaler udbytte af årets overskud, og den anden opsamler (=akkumulerer) årets overskud, så gevinsten kommer i form af kursstigninger.

Hvorvidt du køber den ene eller anden type, afhænger bl.a. af din skattemæssige situation.

Obligationer

Hvad er en obligation?

(kommer i en senere udgave)

Forskellige typer af obligationer

(kommer i en senere udgave)

Renter og kursgevinster

(kommer i en senere udgave)

Mæglere

Hvad er en mægler?

I daglig tale bruger man ordet "mægler" om det pengeinstitut eller den virksomhed, man handler aktier igennem på Børsen. Som enkeltpersoner må vi nemlig ikke handle direkte på Børsen, det skal foregå gennem en institution, der er godkendt til dette.

Langt de fleste banker i Danmark er godkendt til at handle på Børsen. Desuden er der en række internetbanker som f.eks. E*TRADE Bank, Saxo Bank og Nordnet Bank, der også må handle.

I praksis foregår en handel ved, at du beder din mægler om at købe en vis portion af en bestemt aktie. Denne ordre videresendes så til Børsen, hvor den vil blive lagt ind i ordrebogen sammen med de andre køberes bud på aktien.

Når der så kommer en sælger, der vil sælge til den kurs, du har budt, så matcher Børsen disse to ordrer og gennemfører handelen.

Du får aktierne overført til dit depot, og samtidig bliver din kontantkonto krediteret for handelsbeløbet plus handelsomkostninger (=kurtage).

Hvilken mægler skal jeg vælge?

Uanset om du vil handle meget eller lidt, bør du vælge din mægler med omhu!

Omkostningerne ifm. opbevaring og handel med aktier kan blive temmelig omfattende, hvis din mægler opererer med høje kurtagesatser. Omvendt kan en lille opsparing blive spist op af depot- og VP-gebyrer, som primært benyttes af de større banker. Hos internetmæglerne (E*TRADE, Saxo, Nordnet m.fl.) betaler du ikke depot- og VP-gebyrer.

Depot

Hvordan får jeg et depot?

Sammen med et depot skal du også have oprettet en kontantkonto. Depotet indeholder dine aktier, og kontantkontoen indeholder dine penge.

Du får oprettet et depot med tilhørende kontantkonto ved at henvende dig til den mægler, du har valgt. Hos internetmæglerne skal du selv printe, udfylde og underskrive nogle dokumenter.

Flytning af depot

Hvis du allerede har et depot hos én mægler, men ønsker at flytte til en anden mægler, skal du bede din nuværende mægler om at overflytte depotet til din nye mægler.

Dette koster som regel ca. kr. 125,- pr. fondskode eller aktie, der skal flyttes. Som udgangspunkt er det gratis at flytte indestående på kontantkontoen.

Pas på de skjulte omkostninger!

Med skjulte omkostninger tænker jeg primært på de tidligere nævnte depot- og VP-gebyrer. I de større banker betaler du typisk et depotgebyr på ca. kr. 150,- om året plus et VP-gebyr på ca. kr. 12,50 ved hver ændring i dit depot (køb, salg, udbytter m.m.). Det kan altså nemt koste adskillige hundrede kroner om året blot at have sine aktier stående i depot hos en stor bank.

Hos de billigere internetbanker er der ingen depot- og VP-gebyrer. Desuden skal du være opmærksom på, at et medlemskab af f.eks. Dansk Aktionærforening kan give dig yderligere rabat hos nogle internetmæglere.

At handle aktier

Forskellige handelstyper

Når du beder om at handle en given aktie, kan handlen foretages på flere måder, hvoraf de mest almindelige er:

”Normal ordre”: En almindelig ordre som placeres i ordrebogen med pris og antal som eneste vilkår. Ordren bliver liggende på børsen indtil den bliver handlet eller gyldighedstiden udløber.

”Fill or Kill”: Kan kun afgives for hele handelsposter. Hele ordren skal gå igennem i sin helhed, ellers fjernes ordren.

”Fill and Kill”: Kan kun afgives for hele handelsposter. Du køber eller sælger så mange aktier, som findes i ordrebogen umiddelbart, resten af ordren fjernes.

”All or nothing”: Kan kun afgives for ordrer, som er mindre end en handelspost. Du sikrer dig, at din ordre ikke bliver delt i flere mindre handler. Ordren bliver liggende på Børsen indtil den bliver handlet eller gyldighedstiden udløber.

Alle ovenfor nævnte handelstyper benævnes ”Børsordrer”, idet de lægges direkte ud på Børsen, i modsætning til handelstypen ”Strakshandel”. Ved en strakshandel handler du direkte mod din mæglers egenbeholdning, og det er normalt mægleren selv, der bestemmer kursen. Denne handelsform kan naturligvis være noget dyrere end en børsordre - til gengæld har man ofte mulighed for at handle efter Børsens lukketid, normalt helt til kl. 22:00 om aftenen.

Børsernes åbningstider

Her i Danmark holder Børsen åben fra kl. 09:00 til kl. 17:00 på alle hverdage. I USA holder børserne normalt åben fra kl. 15:30 til kl. 22:00 (dansk tid). Du skal dog være opmærksom på ændrede åbningstider ifm. med skift mellem normal- og sommertid, samt ved lokale fri- og helligdage. Børserne i Norge, Sverige, Tyskland m.m. holder normalt åben på de samme tidspunkter som Børsen i Danmark, dog kan der forekomme lokale afvigelser.

Vil du være sikker på en børs' nøjagtige åbningstid, så tjek hjemmesiden for den pågældende børs.

Forskellige strategier

Inden du kaster dig ud i handlen med aktier, skal du overveje, hvilken strategi du vil benytte.

Du kan f.eks. købe aktier drypvis, når du mener, kursen er fornuftig, og så bare lade dem ligge i mange år. Over en periode på 5-7 år eller mere er dette den mest givtige strategi iflg. flere undersøgelser. Ulempen er, at du vil opleve både mindre og større kursfald undervejs, der på kort sigt vil sænke værdien af din aktiebeholdning, men på lang sigt vil forrentningen være væsentligt bedre end en alm. opsparingskonto. Denne strategi betegnes også som ”Køb-og-behold”.

Du kan også vælge en strategi i den modsatte grøft, nemlig daytrading.

Daytrading går i al sin enkelthed ud på at realisere selv helt små gevinster, så du måske kun ejer en given aktie i 5 eller 10 minutter ad gangen. Hvis du f.eks. kan se, at Novo Nordisk handles i intervallet fra 623,00 til 626,00 i løbet af dagen, så kan du forsøge at købe i 623,50. Umiddelbart efter dit køb er gået igennem, sætter du alle aktierne til salg igen i kurs 625,50. Hvis der er en køber til dem, har du således tjent kr. 2,00 pr. aktie. Det kræver selvsagt et større antal aktier, når du samtidig skal have dækket omkostningerne til de 2 handler. Omkostningerne vil i dette eksempel typisk være ca. kr. 60,00 (afhængig af din mægler), så allerede ved mere end 30 stk. aktier har du tjent på handlerne. Handler du f.eks. 150 stk. Novo-aktier på denne måde, vil du ved hvert køb/salg tjene kr. 240,- efter kurtage. Hvis du er heldig/dygtig kan du gentage dette

f.eks. 20 gange på en dag, og dermed realisere en gevinst på knap kr. 5.000,- når markedet lukker.

Daytrading er både tidskrævende og spændende, men du skal huske at være opmærksom på handelsomkostningerne og skatten!

Imellem "Køb-og-behold"- og daytrading-strategierne ligger der et hav af andre strategier, hvoraf langt de fleste kan karakteriseres som trading-strategier.

Dette er strategier, der handler om at købe og sælge en aktie, når bestemte forudsætninger er opfyldt. Disse forudsætninger kan tage udgangspunkt i enten fundamental analyse eller teknisk analyse - eller evt. en kombination af disse 2. Læs mere om disse analysemetoder nedenfor.

Hvad påvirker kursen på en aktie?

I et frit marked bestemmes prisen af forholdet mellem udbud og efterspørgsel, uanset om vi snakker om bananer, æbler eller aktier.

Da mængden af aktier for et givet selskab er kendt, ændrer udbuddet sig relativt lidt; kun ifm. emissioner, større porteføljeomlægninger og opkøb af egne aktier ændres udbuddet væsentligt, så jeg burde egentlig stille spørgsmålet "Hvad påvirker en akties efterspørgsel?"

Undersøgelser har vist, at de internationale konjunkturer påvirker en akties kursudvikling med 60%, selskabets sektor bestemmer 30% af kursudviklingen og endelig bestemmes 10% af kursudviklingen af selskabet selv.

Det er altså en bedre ide at holde øje med de internationale konjunkturer, råvarepriserne (olie, metaller, hvede m.m.) samt valuta- og renteutviklingen, fremfor at grave sig dybt ned i et enkelt selskabs regnskab og budgetter.

Hvad betyder "dybden" i en aktie?

Når man for en aktie omtaler "dybden", så menes der faktisk den øverste del af ordrebogen på Børsen. Når alle købere og sælgere har meddelt deres priser til Børsens handelssystem, kan man lave en oversigt som vist nedenfor.

Den første oversigt viser en meget omsat aktie (Vestas),

Antal	Pris	Køb	Sælg	Pris	Antal
5 450	448,00			448,50	10 900
3 300	447,50			449,00	4 007
1 750	447,00			449,50	2 250
10 500	446,50			450,00	22 536
12 000	446,00			451,00	1 600

Den anden oversigt viser dybden for Scandinavian Brake Systems (SBS), der bliver lidt sjældnere omsat på Børsen.

Antal	Pris	Køb	Sælg	Pris	Antal
450	307,00			309,00	375
100	306,00			314,00	25
75	305,50			317,00	100
75	305,00			319,00	25
300	302,00			324,00	300

[færdiggøres i en senere udgave]

Likvide og illikvide aktier

Vi så ovenfor 2 dybder på hhv. Vestas og SBS. På en normal dag bliver der på Børsen handlet ca. 2.000 stk. SBS-aktier, medens der bliver handlet ca. 2.000.000 stk. Vestas-aktier. [færdiggøres i en senere udgave]

Hvad er en handelspost?

Børsen fastsætter med jævne mellemrum, hvad en handelspost skal være i alle noterede aktier på Børsen.

Størrelsen på en akties handelspost fortæller, hvor mange styk du mindst skal have, for at handle aktien, og den fastsættes 2 gange om året af Fondsbørsen. Har du mindre end 1 handelspost i et selskab, kan det være svært at komme af med, hvis du vil sælge.

En handelspost svarer typisk til et beløb på kr. 10-25.000,-

Dyre og billige aktier

Er en aktie billig blot fordi den kun koster kr. 2,25 eller en aktie dyr, hvis den koster kr. 50.000,-? Næ, og det kan faktisk være lige omvendt!

Læs lidt mere om dette under "Fundamentalanalyse - Nøgletal" herunder.

Valørdage

Når du køber en aktie, bliver den først overført til dit depot efter 3 hverdage. Til gengæld bliver beløbet også først trukket fra din kontantkonto efter 3 hverdage. Hos internetmæglerne opereres der dog ikke med valørdage - her får du dine aktier øjeblikkeligt, dvs. du kan sælge en aktie umiddelbart efter købet er gennemført.

Sammensæt din portefølje

Hvor lille beløb kan jeg starte med?

Det koster penge både at købe og sælge aktier, så hvis du investerer for et mindre beløb (typisk under kr. 10-20.000), så betaler du en forholdsmeæssig stor andel i handelsomkostninger.

Du bør sprede dine investeringer, så du ikke kun har aktier i eet selskab, men minimum 3 eller flere. Disse aktier skal naturligvis fordeles nogenlunde ligeligt mellem forskellige sektorer - f.eks. bryggerier, alternativ energi og finans - så du undgår for store tab, hvis en enkelt sektor oplever større kursfald.

Du bør kun handle i hele handelsposter. Størrelsen på en akties handelspost fortæller, hvor mange styk du mindst skal have, for at handle aktien, og den fastsættes 2 gange om året af Fondsbørsen. Har du mindre end 1 handelspost i et selskab, kan den være svær at komme af med, hvis du vil sælge.

En handelspost svarer typisk til et beløb på kr. 10-25.000,- så med en portefølje på minimum 3 aktier skal du altså have en opsparing på mindst kr. 30.000,- dog gerne mere.

Jeg har talt med flere personer, der er startet med ca. kr. 8.000,- at handle for, og det KAN godt lade sig gøre, men kræver både mod, held og tid - og du bør aldrig afsætte flere penge til investering, end din privatøkonomi kan tåle at miste!

Pensionsmidler eller frie midler?

[færdiggøres i en senere udgave]

Analyser af aktier & obligationer

Grundlæggende findes der 2 analyseformer, når vi snakker aktier, nemlig fundamental analyse (FA) og teknisk analyse (TA). Desuden benytter nogle sig af en eller anden form for analyse af de bagvedliggende konjunkturer, hvilket jo er meget fornuftigt, set i lyset af, at konjunkturernes indflydelse på aktiekurserne er meget stor (jf. tidligere afsnit). Disse analysemetoder gennemgås i de efterfølgende afsnit.

Fundamental analyse

Den mest simple form for FA benytter udelukkende nogle generelle nøgletal, som gennemgås nedenfor.

I en mere avanceret form for FA forsøger man at beregne den reelle værdi af et selskab - og dermed prisen på selskabets aktier - ved at antage en fremtidig udvikling i omsætning, indtjening, renteniveau og investeringer, samt nogle mere strategiske parametre som f.eks. muligt frasalg af en del af selskabet (opsplitning, spin-off). Udgangspunktet for denne analyseform er ofte en DCF-model, der kort gennemgås herunder.

Nøgletal

$P/E = \text{Price/Earning}$, dvs. aktiens kurs sat i forhold til indtjeningen. Generelt ser man, at selskaber med en kraftig vækst har en højere P/E -værdi end selskaber med en lavere vækst, men en for høj P/E -værdi kan også være et udtryk for, at aktien er for dyr. Man bør huske at skelne mellem aktuel P/E og estimeret P/E , da selskabet og/eller investorerne kan have væsentligt ændrede forventninger til fremtiden ift. den aktuelle situation.

$K/Iv = \text{Kurs/Indre værdi}$, dvs. aktiens kurs sat i forhold til værdierne i selskabet. Her er det væsentligt at se på, hvordan værdierne i selskabet er fremkommet, f.eks. vil kunstigt opskruede ejendomsværdier få en aktie til at se billig ud, hvor den i virkeligheden måske er temmelig dyr, hvis værdierne reelt ikke er til stede.

$P/S = \text{Price/Sales}$, dvs. aktiens kurs sat i forhold til omsætningen. Benyttes mest til at sammenligne selskaber indenfor samme sektor eller område. P/S -værdien bør generelt set være så lav som muligt, relativt til de selskaber man sammenligner med.

[færdiggøres i en senere udgave]

DCF-model

DCF står for Discounted Cash Flow, hvilket kan oversættes med "tilbagediskonteret pengestrøm". [færdiggøres i en senere udgave]

Teknisk analyse

Hovedfilosofien i TA er, at markedet er styret af psykologi, og at kurserne dermed indeholder investorernes forventninger, frygt osv.

Alle disse følelser hos investorerne giver sig udslag i, at udbud og efterspørgsel ændres, og der er jo netop forholdet mellem udbud og efterspørgsel, der afgør prisen på en aktie.

TA kan groft sagt opdeles i grafisk analyse og analyse vha. matematiske modeller.

Grafisk analyse

Den ene disciplin indenfor TA beskæftiger sig med grafisk analyse, og forudsætter, at der eksisterer en form for hukommelse i markedet.

Hvis en aktie flere gange stiger til kurs 500 for derefter at falde tilbage, siges 500 at være en modstand. Når/hvis kursen så på et tidspunkt bryder 500, udløser det et teknisk købssignal.

Udover modstande opererer den grafiske analyse med støtter og kanaler, samt nogle bestemte prismønstre, der også kan findes hos aktier fra tiden *før* grafisk analyse blev "opfundet".

Afarter af den grafiske analyse er f.eks. Japanese Candlesticks og Point&Figure, som du kan læse mere om på min hjemmeside www.pointfigure.dk

Matematiske modeller

I modsætning til den mere simple grafiske analyse, findes der et væld af mere eller mindre eksotiske matematiske modeller, der benyttes til at sandsynliggøre en fremtidig kursudvikling.

Blandt de mere brugte modeller er f.eks. simpelt glidende gennemsnit og RSI.

Et simpelt glidende gennemsnit er blot et gennemsnit af kursen for en kortere eller længere periode, der indtegnes på samme graf som kursen.

RSI er et matematisk udtryk for, hvor stor en andel de seneste kursstigninger udgør af de samlede kursbevægelser i aktien. RSI bruges oftest til at bestemme, om en aktie bevæger sig fra op- til nedtrend eller omvendt.

I grafikken herunder er vist kursen for Novo Nordisk. Grafen er tilsat et 50-dages glidende gennemsnit (blå linie), et 200-dages glidende gennemsnit (grøn linie) samt RSI (rød linie nederst). Der er på grafen indsat numre for handler med følgende forklaringer:

Nr	Dato	Handel	Forklaring
1	11-xxx-2007	Køb, kurs 9.999,99	Positiv divergens mellem RSI og kursen, dvs. stigende RSI-bunde og faldende kurs-bunde.
2	22-xxx-2007	Sælg, kurs 9.999,99	Negativ divergens mellem RSI og kursen Realiseret gevinst = 55,5%
3	33-xxx-2007	Køb, kurs 9.999,99	RSI op gennem 60 og kursen op gennem SMA(50)
4	44-xxx-2007	Sælg, kurs 9.999,99	Fald ned gennem RSI=40 Realiseret gevinst = -33,3%

[færdiggøres i en senere udgave]



Konjunkturanalyse

(kommer i en senere udgave)

Økonomiske sammenhænge

Nu skal dette hæfte jo ikke erstatte et kursus i makroøkonomi, men lidt basal viden om de økonomiske sammenhænge er ingen skade til.

I den seneste tid har der været fokuseret meget på forskellige makroøkonomiske tal som f.eks. den amerikanske rente, olieprisen, hussalget, ledigheden osv., og alle disse tal har på et eller andet niveau indflydelse på aktiekurserne.

Når du i dagspressen støder ind i udtalelser om, at olieprisen er ekstrem høj, skal du spørge dig selv om, hvilke indvirkninger dette vil have på resten af samfundet, som f.eks. følgende tankerække:

Høje oliepriser → større udgifter for industri- og transportvirksomheder → faldende nettoresultat i disse virksomheder → faldende aktiekurs i disse selskaber

...eller...

Høje oliepriser → større omsætning hos energiselskaber → højere værdiansættelse af energiselskaber → højere aktiekurs i disse selskaber

...eller...

Faldende US-dollar → lavere import i USA → lavere omsætning hos selskaber, der eksporterer til USA → faldende aktiekurs i disse virksomheder

...eller...

Huspriserne stiger → højere friværdi hos boligejerne → højere forbrug → højere omsætning i konsumentvare- og serviceselskaber → højere aktiekurser i disse selskaber
...og sådan kunne man fortsætte!

Naturligvis skal man være opmærksom på, at nogle tal kan udligne virkningen af hinanden....

(færdiggøres i en senere udgave)

Skat

Beskatning af udbytter, renter og kursgevinster
(kommer i en senere udgave)

Fradrag for tab, kurtager m.m.
(kommer i en senere udgave)

PAL-skat på pensionsopsparinger
(kommer i en senere udgave)